

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. gruodžio 21. d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Rūtos Miliuvienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Henriko Sadausko ir Indrės Žvaigždinienės, dalyvaujant pareiškėjos atstovei advokatei Ingai Mickėnienei, trečiojo suinteresuoto asmens Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos atstovei Valerijai Ravdo,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos B.A. patikslintą skundą atsakovei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, tretiesiems suinteresuotiems asmenims Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialui Lietuvoje dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teismas

n u s t a t ė :

Pareiškėja B.A. kreipėsi į teismą su skundu, kurį vėliau patikslino, prašydama panaikinti atsakovės Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti (toliau – ir Komisija) 2021 m. gegužės 31 d. posėdyje priimtą sprendimą, įformintą 2021 m. birželio 16 d. tyrimo protokolu Nr. (1.1.63E)-GSP-16 (toliau – ir Sprendimas), ir įpareigoti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją (toliau – ir Ministerija, ir SAM) iš naujo išnagrinėti jos 2021 m. kovo 3 d. prašymą dėl kompensacijos skyrimo, taip pat prašo priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Nurodo, kad pareiškėja 2021 m. kovo 9 d. kreipėsi į atsakovę su prašymu dėl kompensacijos mokėjimo, kadangi jos mama D.A. , dirbdama sveikatos priežiūros įstaigoje, t. y. Viešojoje įstaigoje Vilniaus miesto klinikinės ligoninės (toliau – ir VšĮ VMKL) 2-ajame gimdymo skyriuje, ūkio reikalų tvarkytojos pareigose, užsikrėtė koronaviruso (COVID-19) infekcija. Liga nustatyta 2021 m. sausio 3 d., o dėl sukeltų komplikacijų 2021 m. vasario 3 d. pareiškėjos mama mirė.

Atsakovės sudaryta Komisija išnagrinėjo pareiškėjos prašymą skirti jai kompensaciją, tačiau nusprendė prašymo netenkinti ir neskirti kompensacijos bei lėšų mirusiosios laidotuvių išlaidoms padengti. Sprendimas motyvuotas tuo, jog nėra pagrindo konstatuoti, kad D.A. mirtis susijusi su jos darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergančiam pacientui ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje. Pareiškėja su tokiu vertinimu nesutinka.

Pareiškėjos manymu, Komisija neturėjo pagrindo vadovautis D. A mirties dieną dar nepriimtu ir neįsigaliojusių Sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-230.

Teigia, kad tarp šalių nėra ginčo dėl to, jog mirusi darbuotoja (pareiškėjos mama) dirbo VŠĮ VMKL 2-ajame gimdymo skyriuje ūkio reikalų tvarkytojos pareigose, taip pat, kad darbovietėje, kurioje pareiškėjos mama vykdė profesines funkcijas, buvo ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje. Be to, nenuginčyta ir tai, jog D. A tiesiogiai vykdė savo profesines pareigas darbovietėje esančiame ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje ir kad ji, vykdydama savo tiesiogines funkcijas, galėjo turėti kontaktą su COVID-19 liga sirgusiu pacientu. Taip pat nėra ginčo ir dėl to, jog D. A 2021 m. sausio 3 d. buvo diagnozuota COVID-19 liga, kuri buvo esminė priežastis, sąlygojusi mirtį.

Skunde pareiškėja aiškina, jog 2-ajame gimdymo skyriuje, kuriame dirbo jos mama, penkiems šiame skyriuje dirbantiems darbuotojams buvo nustatyti COVID-19 ligos atvejai. Nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. D. A dirbo kartu su kitomis užsikrėtusiomis darbuotojomis ir dėl darbo funkcijų bei atliekamų pareigų pobūdžio turėjo ne vienkartinį, o daugkartinį ir dažną kontaktą su sirgusiomis darbuotojomis kiekvieną savo darbo dieną, išskyrus 2020 m. gruodžio 29 d. Pareiškėja aiškina, jog jos mama per vieną darbo dieną galimai turėdavo kontaktą net su 2 ar 3 užsikrėtusiomis darbuotojomis.

Akcentuoja, kad pareiškėjos mama kitoje darbovietėje nedirbo, o nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. namuose visi buvo sveiki. Pareiškėjos manymu, mama kitoje vietoje nei darbovietėje užsikrėsti COVID-19 liga negalėjo. Aplinkybę, kad D. A mirtis tiesiogiai susijusi su apsikrėtimu COVID-19 liga nuo paciento arba nuo aplinkos dirbant ligos židinyje, pasak pareiškėjos, patvirtina tai, kad jos mama po mirties už pasiaukojimą ir atsidavimą itin sudėtingomis COVID-19 infekcijos aplinkybėmis gelbstint gyvybes, nepaisant gresiančio pavojaus savo gyvybei, kaip Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros darbuotoja, Lietuvos Respublikos Prezidento 2021 m. liepos 5 d. dekretu Nr. 1K-671 apdovanota Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Pareiškėja atkreipia dėmesį, kad darbuotojo mirties susiejimo su jo darbu (teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos ligos židinyje) nustatymo tvarką reglamentuojantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymas Nr. V-230 priimtas ir įsigaliojo jau po jos mamos mirties. 2021 m. vasario 3 d. (mamos mirties dieną), pasak pareiškėjos, jos teisė į kompensaciją buvo numatyta tiek Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (toliau – ir ŽULPKĮ) 33 straipsnio 1 dalyje, tiek jį įgyvendinančiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 29 d. nutarime Nr. 446. Pareiškėjos nuomone, jos mamos mirties ir apsikrėtimo aplinkybės negali būti nustatinėjamos pagal teisės aktą, kuris mirties dieną ne tik negaliojo, bet ir nebuvo priimtas.

Mano, kad jai negali kilti neigiamos pasekmės vien dėl to, kad atsakovė laiku nepriėmė visų teisės aktų, kuriuos buvo įpareigota priimti, tačiau beveik vienerius metus to nepadarė. Komisija, nagrinėdama prašymą skirti kompensaciją, pareiškėjos nuomone, nepagrįstai atsisakė skirti kompensaciją vadovaudamasi įsakymu, kadangi D. A mirties dieną jis dar nebuvo priimtas ir negaliojo.

Pareiškėja atkreipia dėmesį, kad iš Sprendimo motyvų jai neaišku, kokių pagrindų atmestas prašymas skirti kompensaciją, nes jis prieštaringas ir neaiškus. Motyvuojamojoje Sprendimo dalyje Komisija nurodė, jog Nacionalinio visuomenės sveikatos centro (toliau – NVSC) pažymyje nėra konstatuojami visi SAM Aprašo 4 ir 5 punktų papunkčiuose išvardinti požymiai. Motyvuojamojoje dalyje pasisakyta tik dėl dviejų požymių, nurodytų SAM Aprašo 4.1 ir 5.4 papunkčiuose.

Skunde pareiškėja akcentuoja, kad Sprendimo motyvuojamojoje dalyje, vertindama SAM Aprašo 4.1 papunktį, Komisija nurodė, jog „Diana A pagal savo vykdomų funkcijų pobūdį didelės rizikos kontakto su sergančiais COVID-19 liga asmenimis neturėjo. Dokumentuose paminėtas vienas galimas kontaktas su sergančia paciente, tačiau jis laikytinas mažos rizikos kontaktu“. Vertindama SAM Aprašo 5.4 papunktį, Komisija laikėsi nuomonės, kad „nors Diana A ir galėjo dirbti ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, tačiau nėra pagrįstų duomenų, kad ji turėjo didelės rizikos

kontaktą su ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje gydomu COVID-19 liga sergančiu pacientu“.

Taigi aplinkybė, kad motyvuojamojoje dalyje Komisija pasisakė tik dėl šių dviejų požymių, nepasisakė dėl kitų NVSC pažymoje taip pat nenustatytų požymių bei tai, kad kai kuriuos požymius įvertino priešingai nei NVSC, pareiškėjos nuomone, sudaro pakankamą pagrindą manyti, jog Komisija jos prašymą atmetė būtent tuo pagrindu, kad D. A turėtas kontaktas laikytinas mažos rizikos. Vis dėlto, pareiškėjos manymu, Komisija prašymą skirti kompensaciją atmetė nepagrįstai, nes neturėjo pagrindo taikyti „didelės rizikos kontakto“ kriterijaus.

Pažymi, kad su prašymu skirti kompensaciją į SAM kreipėsi 2021 m. kovo 9 d., o SAM 2021 m. vasario 5 d. įsakymas Nr. V-230 pakeistas 2021 m. balandžio 29 d. pakeitimu, t. y. SAM apraše reikalavimas, kad atitinkamas kontaktas turi būti didelės rizikos, įtvirtintas tik tą dieną ir įsigaliojo 2021 m. balandžio 30 d., jau po kreipimosi į atsakovę. Be to, NVSC pažyma sudaryta 2021 m. balandžio 15 d., joje prie požymių taip pat neminima, kad atitinkamas kontaktas turėjo būti didelės rizikos.

Pareiškėjai akivaizdu, kad Komisija, priimdama sprendimą, turėjo vadovautis SAM įsakymo redakcija, galiojusia prašymo pateikimo dieną, o ne skundžiamo Sprendimo priėmimo dieną. Todėl netinkamas minėto įsakymo taikymas sudaro savarankišką pagrindą panaikinti Sprendimą. Tyrimo medžiagoje esantys duomenys patvirtina, kad D. A galėjo turėti kontaktą su COVID-19 liga sergančia paciente Asta Sakalauskaite. Komisija, nesant pagrindo, vertino, kad šis kontaktas būtinai turėjo būti „didelės rizikos“, nors tokio reikalavimo pareiškėjos kreipimosi į atsakovę dieną nebuvo.

Pareiškėjos nuomone, NVSC pažyma negali būti laikoma besąlygiškai Komisiją saistančiu dokumentu. Be to atkreipia dėmesį, kad atsakovei ir jos sudarytai Komisijai abejonę NVSC pažyma ir joje nurodytų duomenų teisingumu turėjo sukelti vien tai, jog remiantis NVSC 2021 m. sausio 10 d. atlikto šio atvejo epidemiologine diagnostika, COVID-19 židinyje dirbusios pareiškėjos mamos užsikrėtimo aplinkybės nebuvo nustatytos ir konstatuotos kaip nežinomos.

Pareiškėjai akivaizdu, kad jos mama, jei tik epidemiologinis tyrimas būtų buvęs atliktas tinkamai, kompetentingai ir kvalifikuotai ir jei tuo metu nebūtų hospitalizuota Santaros klinikose, 2021 m. sausio 10 d. būtų galėjusi nurodyti, kad užsikrėtė darbe, kuriame buvo COVID-19 ligos židynys ir buvo tiek šia liga sergančių pacientų, tiek sergančių bendradarbių, su kuriais ji ne vieną dieną turėjo kontaktą.

Skunde pažymi, kad NVSC atliktas epidemiologinis D. A apsikrėtimo COVID-19 liga tyrimas negali būti vertinamas kaip objektyvus, nešališkas, išsamus, atliktas kompetentingai ir kvalifikuotai. Pareiškėja akcentuoja, kad NVSC yra skelbęs, jog nebespėja vykdyti epidemiologinių tyrimų, o kad NVSC netinkamai vykdė jai pavestas funkcijas patvirtina ir 2021 m. vasario 12 d. paskelbta žinia, jog dėl nepalankaus metinio vertinimo atleidžiamas šios įstaigos vadovas.

Pareiškėjos įsitikinimu, Komisija teisės aktų nuostatas ir darbuotojo mirties susiejimo su darbu požymius vertino paviršutiniškai, nesiėmė visų būtinų veiksmų reikšmingoms aplinkybėms nustatyti ir tyrimo medžiagoje esamiems prieštaravimams pašalinti. Dėl šios priežasties jos prašymas skirti kompensaciją iš esmės liko neišnagrinėtas ir pareiškėja mano, kad ši aplinkybė sudaro pagrindą įpareigoti atsakovę jos prašymą nagrinėti iš naujo bei priimti teisėtą, pagrįstą ir motyvuotą sprendimą.

Komisijos Sprendime nurodyta, jog jai pateikta 2021 m. balandžio 15 d. NVSC pažyma Nr. (10-13 16.1.17 Mr)2-60955, tačiau atsakovė pareiškėjai kartu su skundžiamu Sprendimu įteikė NVSC pažymą Nr. (10-13 16.1.19E). Tai sukelia abejonių, ar Komisijai buvo pateikta viena, ar dvi NVSC pažymos ir kuria iš jų vadovavosi, kuri iš jų pateikta į bylą.

Skunde atkreipia dėmesį, kad Sprendime nurodoma, jog vadovaujantis NVSC pažyma, D. A COVID-19 liga diagnozuota 2021 m. sausio 3 d., nors pagal VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų 2021 m. kovo 30 d. raštą infekcija patvirtinta 2021 m. sausio 2 d. Vertinant apsikrėtimo COVID-19 liga aplinkybes, Sprendime nurodyta, kad remiantis NVSC pažyma, VšĮ Vilniaus miesto ligoninės ligoninės 2-ajame gimdymo skyriuje COVID-19 liga sergantys pacientai ar asmenys, izoliuoti dėl sąlyčio su COVID-19 liga, gydomi tuo periodu nebuvo. Tačiau pareiškėja atkreipia dėmesį, kad tiek tame pačiame rašte, tiek 2-ojo gimdymo skyriaus vedėjo 2021 m. gegužės 27 d. paaiškinime nurodyta, jog 2020 m. gruodžio 23 d. minėtame skyriuje gulėjo pacientė, kuriai

nustatyta COVID-19 liga. Pareiškėjos žiniomis, ši pacientė skyriuje gulėjo jau 2020 m. gruodžio 22 d.

Komisijos sprendime nurodyta, kad, remiantis NVSC pažyma, darbo aplinkoje pareiškėjos mama neturėjo patvirtinto sąlyčio su COVID-19 liga sergančiu bendradarbiu, dėl sąlyčio nebuvo izoliuota. Pareiškėja akcentuoja, kad lyginamoji D. A ir kitų COVID-19 liga sergusių bendradarbių darbo grafikų analizė patvirtina, jog jos mama turėjo sąlytį mažiausiai su penkiais šia liga sergančiais bendradarbiais. Komisija šių aplinkybių netyrė ir nevertino, o COVID-19 liga užsikrėtusių darbuotojų 2020 m. gruodžio mėn. darbo grafikų iš VšĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės neišreikalavo. Pareiškėja atkreipia dėmesį, kad NVSC pažymoje nurodyti duomenys akivaizdžiai neatitinka tikrovės, kadangi 2-ajame gimdymo skyriuje nuo 2020 m. gruodžio 30 d. iki 2021 m. sausio 3 d. buvo nustatyti mažiausiai 6 COVID-19 ligos atvejai, tarpusavyje susiję epidemiologiniais ryšiais.

Teigia, kad Sprendime nurodyta, jog remiantis NVSC pažyma, D. A užsikrėtimo aplinkybės nebuvo nustatytos ir konstatuotos kaip nežinomos. Tuo tarpu VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų 2021 m. kovo 30 d. rašte nurodyta, t. y. kad pacientė užsikrėtė darbe. Pareiškėja akcentuoja, kad Sprendime nurodytas faktas, jog remiantis VšĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 2021 m. balandžio 6 d. raštu, D. A, kaip ūkio reikalų tvarkytoja, tiesioginio kontakto su pacientais neturėjo, yra nepagrįstas ir teisiškai nereikšmingas, kadangi kontaktu su sergančiu asmeniu pagal nurodytą teisinį reglamentavimą pripažįstamas ne tik „akis į akį bendravimas“ su COVID-19 sergančiu asmeniu, bet ir mažiau nei 15 minučių buvimas uždaroje aplinkoje kartu su šia liga sergančiu asmeniu. Pareiškėja akcentuoja, kad pati VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė 2021 m. gegužės 28 d. raštu pripažino, jog D. A galėjo turėti kontaktą, aprūpindama gimdymo kambarį slaugos priežiūros priemonėmis, kai jame tuo metu buvo COVID-19 sirgusi pacientė.

Pareiškėjos nuomone, jai negali kilti neigiamos pasekmės dėl to, kad mamos apsikrėtimo aplinkybės nenustatytos ir konstatuotos kaip nežinomos, kadangi NVSC dėl susidariusios situacijos neturėjo pakankamų žmogiškųjų ir kitų išteklių tinkamai bei kvalifikuoti atlikti savo darbą.

Taip pat pabrėžia, kad pagal SAM 2021 m. vasario 5 d. įsakymą kompensacijai skirti, pildant NVSC pažymą, prie kiekvieno požymio turi būti pažymėta „TAIP“. Ginčo atveju NVSC pažymoje konstatavo, kad nėra duomenų, ar darbovietėje buvo užtikrintos visos infekcijų kontrolės laikymosi sąlygos. Šiuo atveju tiek NVSC, tiek Komisija, pareiškėjos nuomone, turėjo vadovautis tikėtimumo taisykle.

Komisija, priimdama Sprendimą, pareiškėjos manymu, netinkamai taikė teisės aktus, jai perkėlė įrodinėjimo našta, teisės aktų nuostatas ir juose nustatytus darbuotojo mirties susiejimo su jo darbu požymius vertino paviršutiniškai, taip pat nesiėmė visų būtinų veiksmų reikšmingoms aplinkybėms nustatyti ir tyrimo medžiagoje esantiems prieštaravimams pašalinti.

Teismo posėdyje pareiškėjos atstovė palaikė skundo reikalavimus. Papildomai paaiškino, jog atsakovė nepagrįstai taikė didelės rizikos kontakto kriterijų. Neištirtas užsikrėtimo atvejis, vėlavo tyrimų rezultatai, trūko darbuotojų. Atstovė akcentavo, jog NVSC duomenys prieštaringi. Taip pat prieštaringa ir atsakovės pozicija. Nurodė, jog pareiškėjos mama užsikrėtė būtent darbe.

Atsakovė SAM su patikslintu skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime Nurodo, kad 2021 m. kovo 9 d. gavo B. A prašymą dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo dėl mamos D. A mirties. Komisija nustatė, jog D. A pagrindinė mirties priežastis buvo tiesiogiai įtakota COVID-19 ligos (Kodas U U07.1).

Atsakovė aiškina, kad 2021 m. sausio 10 d. buvo atlikta šio atvejo epidemiologinė diagnostika, asmens užsikrėtimo aplinkybės nebuvo nustatytos ir konstatuotos kaip nežinomos. NVSC konstatavo, kad darbo aplinkoje asmuo neturėjo patvirtinto sąlyčio su COVID-19 liga sergančiu bendradarbiu, dėl sąlyčio nebuvo izoliuotas. Akušerijos ir ginekologijos klinikos Naujagimių skyriuje 2020 m. gruodžio 25 d. nustatytas COVID-19 ligos protrūkis. Nuo 2020 m. gruodžio 25 d. iki 2021 m. sausio 10 d. nustatyta 11 COVID-19 ligos atvejų (iš jų 8 Naujagimių skyriuje), tarpusavyje susijusių epidemiologiniais ryšiais. NVSC nurodė, kad pareiškėjos mama dirbo 2-ajame gimdymo skyriuje, kuris yra išsidėstęs tame pačiame pastate, tačiau turi atskiras patalpas bei atskirą personalą. Darbuotoja D. A nebuvo identifikuota kaip turėjusi šių susirgusių asmenų sąlytį.

VšĮ VMKL 2021 m. balandžio 6 d. raštu Nr. IS-347 informavo, kad D. A dirbo VšĮ VMKL 2-ajame gimdymo skyriuje, ūkio reikalų tvarkytojos pareigose. Ūkio reikalų tvarkytoja tiesioginio kontakto su pacientais neturėjo.

Atsakovė nurodo, kad NVSC pažymoje nėra konstatuojamos visų SAM Aprašo 4 punkto papunkčiuose išvardytų požymių buvimas. Komisija, įvertinusi D. A vykdomų funkcijų pobūdį, konstatavo, kad didelės rizikos kontakto su sergančiais COVID-19 liga asmenimis neturėjo.

SAM nuomone, nėra pagrindo abejoti NVSC pažymos 3.1 papunktyje nurodyto požymio įvertinimo teisingumu. Be to, NVSC pažymoje nėra konstatuojamos visų SAM aprašo 5 punkto papunkčiuose išvardytų požymių buvimas. Atsakovė akcentuoja, kad Komisijai nepateikta pagrįstų duomenų, jog pareiškėjos mama turėjo didelės rizikos kontaktą su ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje gydomu COVID-19 liga sergančiu pacientu ar patyrė nuolatinę ir tiesioginę ekspoziciją su aerozoliais, ir (ar) turėjo sąlytį su kitais biologiniais pacientų, kuriems nustatyta ypač pavojinga užkrečiamoji liga, skysčiais. Tokiu atveju nėra išpildyta SAM aprašo 5.4 papunktyje nurodyta būtina sąlyga.

Atkreipia dėmesį, kad Protokolo 16.7 papunktyje nurodyta, jog ligoninėje infekcijų kontrolės priemonės buvo užtikrintos. SAM aiškina, kad neturi pagrindo nesivadovauti NVSC 2021 m. sausio 10 d. atlikta šio atvejo epidemiologine diagnostika. NVSC 2021 m. balandžio 15 d. raštu Nr. (10-13 16.1.17Mr)2-60955 „Dėl informacijos pateikimo“ pateikta pažyma nėra panaikinta ar negaliojanti, todėl ja nesivadovauti neturi nei teisės, nei pagrindo.

Trečiasis suinteresuotas asmuo NVSC atsiliepime su patikslintu skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad NVSC Vilniaus departamente 2021 m. kovo 18 d. gautas Ministerijos 2021 m. kovo 17 d. raštas Nr. (1.1.60Mr-14) 10AD-129 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame buvo nurodyta, jog Ministerijoje gautas artimųjų prašymas skirti kompensaciją pagal Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 33 straipsnio 1 dalį dėl asmens (D A) mirties. Minėtu raštu buvo prašoma pateikti Komisijai Tvarkos aprašo 1 priede patvirtintos formos pažymą apie asmenį, pateikti ir kitą turimą informaciją, susijusią su užsikrėtimo COVID-19 liga aplinkybėmis, kuri galėtų būti svarbi sprendimui priimti.

NVSC Vilniaus departamentas 2021 m. kovo 30 d. raštu Nr. (10-13 16.1.17Mr)2-51859 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į VšĮ VMKL dėl informacijos pateikimo Tvarkos aprašo 1 priede patvirtintos pažymos dėl darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje rengimui. NVSC Vilniaus departamentas gavo VšĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 2021 m. balandžio 2 d. raštą Nr. IS-346/21(2.16) „Dėl informacijos pateikimo“ su 2021 m. balandžio 1 d. pažyma Nr. P9-227 „Dėl D A darbo“, kuriame buvo pateikta prašoma informacija.

NVSC Vilniaus departamentas 2021 m. balandžio 14 d. parengė pažymą Nr. (10-13 16.1.19 E)PDM-13 dėl darbuotojos D. A mirties, kuri buvo pateikta Ministerijai. Komisija 2021 m. gegužės 31 d. posėdyje priėmė sprendimą, įformintą 2021 m. birželio 16 d. tyrimo protokolu Nr. (1.1.63E)-GSP-16.

NVSC Vilniaus departamentas, atlikęs tyrimą, nustatė, kad pareiškėjos mamai COVID-19 liga buvo nustatyta 2021 m. sausio 3 d. Užsikrėtimo laikotarpiu nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. pareiškėjos mama dirbo VšĮ VMKL 2-ame gimdymo skyriuje ūkio tvarkytojos pareigose. Tačiau tuo laikotarpiu VšĮ VMKL 2-ame gimdymo skyriuje koronaviruso infekcija sergantys pacientai ar asmenys, izoliuoti dėl sąlyčio su šia liga, gydomi nebuvo. 2021 m. sausio 10 d. buvo atlikta šio atvejo epidemiologinė diagnostika, asmens užsikrėtimo aplinkybės nebuvo nustatytos ir konstatuotos kaip nežinomos.

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad VšĮ VMKL Akušerijos ir ginekologijos klinikos Naujagimių skyriuje 2020 m. gruodžio 25 d. buvo nustatytas COVID-19 ligos protrūkis. Nuo 2020 m. gruodžio 25 d. iki 2021 m. sausio 10 d. nustatyta 11 COVID-19 ligos atvejų (iš jų 8 Naujagimių skyriuje) tarpusavyje susijusių epidemiologiniais ryšiais. Pareiškėjos mama dirbo 2-ajame gimdymo skyriuje, kuris, nors ir yra išsidėstęs tame pačiame pastate, tačiau turi atskiras

patalpas bei atskirą personalą. Tačiau pareiškėjos mama nebuvo identifikuota kaip turėjusi sąlytį su šiais Akušerijos ir ginekologijos klinikos Naujagimių skyriuje susirgusiais asmenimis. Be to, pareiškėjos mama nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. neturėjo patvirtinto sąlyčio su COVID-19 liga sergančiais pacientu ar su sergančiais bendradarbiais, dėl sąlyčio nebuvo izoliuota.

Atsiliepime pažymi, kad nesutinka su teiginiais, jog NVSC atliktas tyrimas dėl asmens negali būti vertinamas kaip objektyvus, nešališkas ir pan. Pareiškėjos patikslintame skunde pateikti viešos informacijos duomenys negali būti siejami su asmens atžvilgiu atliktu tyrimu, o argumentai dėl kompetencijos ar žmogiškųjų išteklių stokos, atliekant epidemiologinius tyrimus, deklaratyvūs. Teigia, kad NVSC Vilniaus departamentas Tvarkos aprašo 4 ir 5 punktuose nurodytų požymių buvimą nustatė visapusiškai ir objektyviai įvertinęs visas su asmens liga susijusias aplinkybes tiek pagal savo turimą, tiek ir surinktą informaciją, t. y. pagal duomenis, esančius Užkrečiamųjų ligų, galinčių išplisti ir kelti grėsmę, stebėsenos ir kontrolės informacinėje sistemoje, ir asmens darbovietės – VšĮ VMKL pateiktą informaciją. Būtent visumos aplinkybių kontekste ir buvo nustatytos aplinkybės, susijusios su asmens liga bei mirtimi, kurios nurodytos Komisijai pateiktoje Pažymoje.

Akcentuoja, jog NVSC dalyvauja kompensacijų ir draudimo išmokų skyrimo ir mokėjimo procese, jei darbuotojo mirtis, sveikatos ir darbingumo netekimas yra susijęs su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, pagal kompetenciją, įtvirtintą aukščiau minėtuose teisės aktuose. Būtent Komisija priima galutinį sprendimą skirti (neskirti) (mokėti ar nemokėti) kompensaciją ir (ar) draudimo išmoką, atsižvelgdama ne tik į NVSC Komisijai pagal Aprašo 11 punktą pateiktą pažymą, bet ir į kitų valstybės ir savivaldybių įstaigų ir institucijų pateiktą medžiagą (informaciją).

Pabrėžia, kad Komisija skundžiamą Sprendimą priėmė ne išimtinai NVSC Vilniaus departamento pateiktos Pažymos pagrindu, tačiau pati Komisija taip pat rinko informaciją iš kitų institucijų, pareiškėjos mamos darbovietės.

Trečiasis suinteresuotas asmuo AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvoje nustatyta tvarka ir terminu atsiliepimo į patikslintą skundą nepateikė.

Trečiojo suinteresuoto asmens NVSC atstovė palaikė atsiliepime į skundą išdėstytus argumentus ir prašė pareiškėjos skundą atmesti. Teismo posėdyje prašė netenkinti skundo. Akcentavo, kad užsikrėtimo aplinkybės nenustatytos, mirusioji nebuvo izoliuota.

Atsakovės SAM atstovas, taip pat trečiojo suinteresuoto asmens AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialo Lietuvoje atstovas teismo posėdyje nedalyvavo.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

Byloje ginčas kilo dėl Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti 2021 m. gegužės 31 d. posėdyje priimto sprendimo, įforminto 2021 m. birželio 1 d. tyrimo protokolu Nr. (1.1.63E)-GSP-16, teisėtumo ir pagrįstumo.

Nustatyta, kad pareiškėjos mama D. A dirbo VšĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 2-ajame gimdymo skyriuje ūkio reikalų tvarkytoja. 2021 m. sausio 3 d. jai nustatyta koronaviruso (COVID-19) infekcija, o dėl sukeltų komplikacijų 2021 m. vasario 3 d. ji mirė.

Ministerijoje 2021 m. kovo 9 d. buvo gautas B. A 2021 m. kovo 3 d. prašymas dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo, kuriame nurodoma, kad D. A, dirbdama VšĮ Vilniaus miesto klinikinėje ligoninėje, užsikrėtė COVID-19 liga, nuo kurios mirė 2021 m. vasario 3 d. Prašyme reikalaujama išmokėti Kompensacijų ir draudimo išmokų mokėjimo darbuotojams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas pacientams, sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, ar vykdantiems arba dalyvaujantiems vykdant epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 446 „Dėl Kompensacijų ir draudimo išmokų mokėjimo darbuotojams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas pacientams,

sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, ar vykdančioms arba dalyvaujantiems vykdančioms epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau ir – Kompensacijų skyrimo aprašas) nustatyto dydžio kompensaciją dėl pareiškėjos mamos mirties.

Komisija, nagrinėdama pareiškėjos prašymą, kreipėsi į valstybės įstaigas ir institucijas dėl informacijos gavimo: į NVSC Vilniaus departamentą, į Higienos institutą, į VšĮ VMKL (du kartus), į VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikas.

Komisija turėjo atsakyti į šiuos klausimus: 1) Ar D A tiesioginė mirties priežastis yra jai patvirtinta COVID-19 liga; 2) Ar D A apsikrėtimas COVID-19 liga yra susijęs su bent viena iš šių nurodytų aplinkybių: 1. su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu COVID-19 liga sergančiam pacientui; 2. su darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos (COVID-19 ligos) židinyje.

Higienos instituto 2021 m. kovo 9 d. rašte Nr. 01AD-5 „Dėl informacijos pateikimo“ nurodyta, kad D. A medicininis mirties liudijimas Nr. 21-6942552 patvirtina, jog pagrindinė jos mirties priežastis buvo tiesiogiai įtakota COVID-19 ligos (COVID-19 ligos virusas nustatytas (Kodas U U07.1)).

VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų 2021 m. kovo 30 d. rašte Nr. SR-1688 nurodyta, kad D. A nustatyta COVID-19 liga buvo esminė priežastis, sąlygojusi jos mirtį.

NVSC 2021 m. balandžio 15 d. pateikė pažymą Nr. (10-13 16.1.17 Mr)2-60955 (toliau – ir NVSC pažyma), kurioje nurodyta, jog VšĮ VMKL dirbusiai D. A 2021 m. sausio 3 d. buvo diagnozuota COVID-19 liga. Taip pat pažymoje nurodyta, jog D. A nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. dirbo VšĮ VMKL 2-ame gimdymo skyriuje ūkio reikalų tvarkytojos pareigose. Šiame skyriuje COVID-19 liga sergantys pacientai ar asmenys, izoliuoti dėl sąlyčio su COVID-19 liga, gydomi tuo periodu nebuvo. 2021 m. sausio 10 d. buvo atlikta šio atvejo epidemiologinė diagnostika, kurios metu pareiškėjos mamos užsikrėtimo aplinkybės nebuvo nustatytos ir todėl konstatuotos kaip nežinomos. Pažymėta, kad darbo aplinkoje asmuo neturėjo patvirtinto sąlyčio su COVID-19 liga sergančiu bendradarbiu, dėl sąlyčio nebuvo izoliuotas. Akušerijos ir ginekologijos klinikos Naujagimių skyriuje 2020 m. gruodžio 25 d. nustatytas COVID-19 ligos protrūkis. Nuo 2020 m. gruodžio 25 d. iki 2021 m. sausio 10 d. nustatyta 11 COVID-19 ligos atvejų (iš jų 8 Naujagimių skyriuje), tarpusavyje susijusių epidemiologiniais ryšiais.

D. A dirbo 2-ajame gimdymo skyriuje, kuris išsidėstęs tame pačiame pastate, tačiau turi atskiras patalpas bei atskirą personalą. D. A nebuvo identifikuota kaip turėjusi sąlytį su sirgusiais asmenimis. Nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. NVSC Vilniaus departamentas neatliko VšĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 2-ame gimdymo skyriuje operatyviosios visuomenės sveikatos saugos kontrolės norint įvertinti infekcijų kontrolės reikalavimų laikymąsi. Tačiau, vadovaujantis VšĮ VMKL direktoriaus 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V1-243/20(1.1) „Dėl asmens apsaugos priemonių naudojimo, teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemijos metu, tvarkos aprašo pakeitimo“, 2-ojo gimdymo skyriaus darbuotojai turėjo dėvėti ir dėvėjo I saugumo lygio asmens apsaugos priemones, kas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. V-754 „Dėl asmeninės apsaugos priemonių naudojimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose pagal saugumo lygius“ nuostatas. VšĮ VMKL 2021 m. balandžio 6 d. raštu Nr. IS-347 informavo, kad

D. A dirbo VšĮ VMKL 2-ame gimdymo skyriuje ūkio reikalų tvarkytojos pareigose. Ūkio reikalų tvarkytoja tiesioginio kontakto su pacientais neturėjo. VšĮ VMKL pažymėjo, kad 2020 m. gruodžio 23 d. 2-ame gimdymo skyriuje gulėjo gimdyvė., kuriai buvo nustatyta COVID-19 liga. Pacientė išrašyta 2020 m. gruodžio 24 d. 15.00 val. Kitų pacientų, kuriems buvo nustatyta COVID-19 liga, 2-ame gimdymo skyriuje nebuvo. Skubus pranešimas apie nustatytą susirgimą 2020 m. gruodžio 23 d. buvo išsiųstas NVSC. VšĮ VMKL papildomu 2021 m. gegužės 28 d. raštu Nr. IS-569 informavo, kad ūkio reikalų tvarkytoja galėjo turėti trumpalaikį kontaktą, aprūpindama gimdymo kambarį, kuriame gulėjo COVID-19 infekcija užsikrėtusi gimdyvė, reikiamomis slaugos priežiūros priemonėmis, tačiau paaiškinta, kad tai buvo mažos rizikos užsikrėsti kontaktas.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-230 „Dėl Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti sudarymo, Komisijos darbo reglamento ir Darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinta komisija 2021 m. birželio 16 d. tyrimo protokolu Nr. (1.1.63E)-GSP-16 netenkino pateikto prašymo. Taip pat pareiškėja buvo informuota, kad jos mamos mirties priežastis buvo COVID-19 liga, tačiau iš Komisijos surinktų dokumentų ir informacijos neturint pagrindo konstatuoti, jog D. A mirtis susijusi su jos darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergančiam pacientui ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, nuspręsta neskirti Kompensacijų skyrimo aprašo 3 punkte nurodyto dydžio kompensacijos bei neskirti lėšų mirusiosios laidotuvių išlaidoms padengti.

Pareiškėja su tokiu Sprendimu nesutinka, prašo teismo jį panaikinti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas (akto redakcija, galiojusi nuo 2020 m. balandžio 10 d. iki 2021 m. kovo 25 d.) (toliau – ir Įstatymas), Kompensacijų ir draudimo išmokų mokėjimo darbuotojams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas pacientams, sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, ar vykdantiems arba dalyvaujantiems vykdant epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 446 „Dėl Kompensacijų ir draudimo išmokų mokėjimo darbuotojams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas pacientams, sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, ar vykdantiems arba dalyvaujantiems vykdant epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Kompensacijų mokėjimo aprašas), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymas Nr. V-230 „Dėl Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti sudarymo, Komisijos darbo reglamento ir Darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2021-02-08, Nr. 2021-02433) (toliau – ir Mirties susiejimo su darbu aprašas) (ginčui aktuali redakcija, galiojusi nuo 2021 m. vasario 9 d. iki 2021 m. kovo 10 d.).

Įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad darbuotojui mirus nuo ypač pavojingos užkrečiamosios ligos, kai apsikrėtimas susijęs su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergančiam pacientui ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, mirusiojo sutuoktiniui, nepilnamečiams vaikams ir įvaikiams, kol jiems sukaks 16 metų, taip pat vaikams (įvaikiams), besimokantiems nustatyta tvarka įregistruotų mokymo įstaigų dieniniuose skyriuose, kol jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (motinai) bei nedarbingiems asmenims, kurie buvo mirusiojo išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, mokama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyto dydžio kompensacija. Mirusysis laidojamas valstybės lėšomis. Įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kompensacijos mokamos tik Įstatymo 32 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais. Kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto.

Įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog darbuotojai tam laikui, kai teikia sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdo arba dalyvauja vykdant epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, yra draudžiami darbingumo netekimo atvejams valstybės biudžeto lėšomis suma, lygia jų paskutinių 3 mėnesių darbo užmokesčio vidurkiui, padaugintam iš 12, bet ne mažesne kaip 24 Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžių ir ne didesne kaip 48 Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. To paties straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad pripažinimo draudžiamaisiais įvykiais atvejus, draudimo išmokų dydžius, atsižvelgiant į sveikatos ir darbingumo netekimo laipsnį, ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Šis draudimas mokamas tik tais atvejais, kai darbuotojų sveikatos ar jos dalies praradimas yra

tiesiogiai susijęs su apsikrėtimu ypač pavojinga užkrečiamąja liga nuo paciento arba aplinkos ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje (Įstatymo 33 straipsnio 3 dalis). Pagal Įstatymo 33 straipsnio 4 dalį, ar darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergančiam pacientui ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, nustatoma sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

Kompensacijų mokėjimo aprašo 11 punkte nustatyta, kad kompensacija ir draudimo išmoka mokama tik jei darbuotojo mirtis, sveikatos ir darbingumo netekimas yra susijęs su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje. Ar darbuotojo mirtis, sveikatos ir darbingumo netekimas yra susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytais požymiais ir tvarka nustato ir tai patvirtinančią pažymą išduoda Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

Kompensacijų mokėjimo aprašo 12 punkte įtvirtinti atvejai, kada atsisakoma mokėti kompensacijas ir draudimo išmokas, vienas iš jų – darbuotojo mirtis, sveikatos ir darbingumo netekimas nėra susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje (Kompensacijų mokėjimo aprašo 12.1 papunktis). Pažymėtina, kad sprendimą mokėti ar nemokėti kompensaciją ir draudimo išmoką priima sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaryta komisija (Kompensacijų mokėjimo aprašo 14 punktas).

Nagrinėjamu atveju byloje neginčijamai nustatyta, jog pareiškėjos mamai D. A 2021 m. sausio 3 d. nustatyta COVID-19 ligos infekcija, o dėl sukeltų komplikacijų 2021 m. vasario 3 d. ji mirė. Iš bylos duomenų, tiesioginė D. A mirties priežastis buvo būtent COVID-19 ligos sukeltos komplikacijos.

Šiuo atveju ginčas kilo dėl to, jog SAM ir NVSC konstatavo, kad D. A mirtis nėra susijusi su jos darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergančiam pacientui ar darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje.

Mirties susiejimo su darbu aprašo 1 punkte numatyta, kad darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje nustatymo tvarkos aprašas reglamentuoja tvarką, pagal kurią nustatoma: 1.1. ar darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas yra susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams (mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas yra tiesiogiai susiję su apsikrėtimu ypač pavojinga užkrečiamąja liga nuo paciento); 1.2. ar darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas yra susiję su jo darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje (mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas yra tiesiogiai susiję su apsikrėtimu ypač pavojinga užkrečiamąja liga nuo aplinkos ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje).

Mirties susiejimo su darbu aprašo 4 punkte išvardinti požymiai, patvirtinantys, kad darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams: 4.1. darbuotojas užsikrėtė ypač pavojinga užkrečiamąja liga vykdydamas profesines funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinąs) tiesioginis (nenuotolinis) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiais pacientais (kuriems kontakto metu jau buvo patvirtinta ypač pavojinga užkrečiamoji liga) ir toks kontaktas buvo nustatytas; 4.2. atliekant epidemiologinį atvejo tyrimą nebuvo nustatyta, kad darbuotojas užsikrėtė bet kurioje kitoje ne su darbovieta susijusioje aplinkoje; 4.3. atliekant epidemiologinį atvejo tyrimą nebuvo nustatyta, kad darbuotojas užsikrėtė nuo kartu su juo darbovietėje dirbančio asmens; 4.4. darbovietėje darbuotojui buvo užtikrintos infekcijų kontrolės laikymosi sąlygos.

Pagal Mirties susiejimo su darbu aprašo 5 punktą, požymiai, patvirtinantys, kad darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas susiję su jo darbu ypač pavojingos užkrečiamosios

ligos židinyje: 5.1. darbovietė, kurioje darbuotojas vykdė profesines funkcijas, buvo ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinys; 5.2. darbuotojas tiesiogiai (ne nuotoliniu būdu) profesines funkcijas vykdė darbovietėje esančiame ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje; 5.3. darbuotojui ypač pavojinga užkrečiamoji liga buvo patvirtinta tuo laikotarpiu, kai darbovietėje buvo ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinys; 5.4. darbuotojas tiesiogiai (ne nuotoliniu būdu) vykdydamas profesines funkcijas ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje turėjo kontaktą su užsikrėtusiu asmeniu (kuriam kontakto metu jau buvo patvirtinta ypač pavojinga užkrečiamoji liga) ir (ar) patyrė nuolatinę ir tiesioginę ekspoziciją su aerozoliais, ir (ar) turėjo sąlytį su kitais biologiniais pacientų, kuriems nustatyta ypač pavojinga užkrečiamoji liga, skysčiais, ir tokios darbuotojo darbo aplinkybės buvo nustatytos; 5.5. atliekant epidemiologinį atvejo tyrimą nebuvo nustatyta, kad darbuotojas užsikrėtė bet kurioje kitoje ne su darbovietėje esančiu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židiniu susijusioje aplinkoje; 5.6. darbovietėje esančiame pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje buvo užtikrintos visos infekcijų kontrolės laikymosi sąlygos.

Pagal Kompensacijų mokėjimo aprašo 7 punktą pripažįstama, kad darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas susiję su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams, jeigu konstatuojamas visų Aprašo 4 punkto papunkčiuose išvardytų požymių buvimas, o pagal 8 punktą – pripažįstama, kad darbuotojo mirtis arba sveikatos ir darbingumo netekimas susiję su jo darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, jeigu konstatuojamas visų Aprašo 5 punkto papunkčiuose išvardytų požymių buvimas.

Teismas pažymi, kad 2021 m. balandžio 29 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-983 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-230 „Dėl Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti sudarymo, Komisijos darbo reglamento ir Darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ iš esmės pakeisti požymiai, pagal kuriuos nustatoma, ar darbuotojo mirtis yra susijusi su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams, taip pat, ar mirtis yra susijusi su jo darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, taip pat įvesta nauja didelės rizikos kontakto sąvoka.

Komisija ginčijamame Sprendime padarė išvadą, kad nors D. A ir galėjo dirbti ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje, tačiau nėra pagrįstų duomenų, kad ji turėjo didelės rizikos kontaktą su ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje gydomu COVID-19 liga sergančiu pacientu ar patyrė nuolatinę ir tiesioginę ekspoziciją su aerozoliais, ir (ar) turėjo sąlytį su kitais biologiniais pacientų, kuriems nustatyta ypač pavojinga užkrečiamoji liga, skysčiais. Tokiu atveju nėra išpildyta Kompensacijų mokėjimo aprašo 5.4 papunktyje nurodyta būtina sąlyga, kad darbuotojas tiesiogiai (ne nuotoliniu būdu) vykdydamas profesines funkcijas ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje turėjo kontaktą su užsikrėtusiu asmeniu (kuriam kontakto metu jau buvo patvirtinta ypač pavojinga užkrečiamoji liga) ir toks kontaktas buvo didelės rizikos kontaktu ir (ar) patyrė nuolatinę ir tiesioginę ekspoziciją su aerozoliais, ir (ar) turėjo sąlytį su kitais biologiniais pacientų, kuriems nustatyta ypač pavojinga užkrečiamoji liga, skysčiais, ir tokios didelės rizikos kontakto darbuotojo darbo aplinkybės buvo nustatytos. Taip pat Komisija kitų Kompensacijų mokėjimo aprašo 12 punkte nurodytų aplinkybių, kada atsisakoma mokėti kompensaciją, nenustatė.

Iš bylos duomenų matyti, kad Ministerijoje 2021 m. kovo 9 d. gavus pareiškėjos prašymą dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo, kreiptasi į atitinkamas institucijas ir surinkti reikiami duomenys. Nors dar 2021 m. balandžio 15 d. buvo gauta NVSC pažyma, tačiau ginčijamas Sprendimas priimtas tik 2021 m. birželio 16 d., t. y. jau po Ministro įsakymo pakeitimų, kuriais įvesta nauja didelės rizikos kontakto sąvoka.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja, jog įvairius reikalavimus įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams, *inter alia*, kad teisės aktų galia yra nukreipta į ateitį, įstatymų ir kitų teisės aktų grįžtamoji galia neleidžiama (*lex retro non agit*), nebent teisės aktu būtų sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir kartu nebūtų pakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams (žr. pvz., Konstitucinio

Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d., 2013 m. vasario 15 d. nutarimai). Įstatymai taikomi tiems faktams ir pasekmėms, kurios atsiranda po šių įstatymų įsigaliojimo (žr. pvz., Konstitucinio Teismo 2001 m. sausio 11 d., 2003 m. rugsėjo 30 d. nutarimus).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) taip pat ne kartą yra konstatavęs, jog *lex retro non agit* taisyklė yra svarbus teisės principas, susijęs su teisės aktų galiojimu laike, pagal kurį įstatymo ar kito teisės akto galia yra nukreipta į ateitį. Įstatymai yra taikomi tiems faktams ir pasekmėms, kurios atsiranda po šių įstatymų įsigaliojimo. Reikalavimas, kad paskelbti įstatymai galiotų į ateitį ir neturėtų grįžtamosios galios yra svarbi teisinio tikrumo prielaida, esminis teisės viešpatavimo, teisinės valstybės elementas, svarbus ir būtinas veiksnys užtikrinant teisės, įstatymų, teisinės tvarkos stabilumą ir tvirtumą, teisinių santykių subjektų teises, pasitikėjimą valstybėje priimtais teisės aktais. Pagal bendrą taisyklę administracinės teisės norma (norminis teisės aktas) taikoma tik tiems administraciniams teisiniams santykiams, kurie susiklosto (atsiranda) po jo įsigaliojimo ir iki normos galiojimo pabaigos, išskyrus kai kurias išimtis (kai norma (norminis teisės aktas) galioja atgal) (LVAT 2012 m. rugpjūčio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-2628/2012; LVAT 2021 m. gegužės 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-8-822/2021).

Todėl sutiktina su pareiškėja, jog Komisija, priimdama ginčijamą Sprendimą, nepagrįstai rėmėsi Mirties susiejimo su darbu aprašo redakcija, kuri įsigaliojo tik nuo 2021 m. balandžio 30 d. Kadangi jos prašymas dėl Kompensacijos mokėjimo buvo gautas 2021 m. kovo 9 d., todėl Komisija, priimdama Sprendimą, turėjo vadovautis tuo teisiniu reglamentavimu, kuris galiojo prašymo padavimo dieną.

Ginčo santykiams taikomo Įstatymo nuostatos nenumato didelės rizikos sąvokos. Ši sąvoka, kaip minėta, yra apibrėžta tik 2021 m. balandžio 29 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-983 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-230 „Dėl Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti sudarymo, Komisijos darbo reglamento ir Darbuotojo mirties arba sveikatos ir darbingumo netekimo susiejimo su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams arba darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo įvedus naują didelės rizikos kontakto sąvoką iš esmės buvo pakeisti požymiai, pagal kuriuos nustatoma, ar darbuotojo mirtis yra susijusi su jo darbu teikiant sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojinga užkrečiamąja liga sergantiems pacientams, taip pat, ar mirtis yra susijusi su jo darbu ypač pavojingos užkrečiamosios ligos židinyje.

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintos Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti darbo reglamento 15 punktą, Reglamento 17.1 papunktyje nurodytą sprendimą Komisija priima atsižvelgdama į Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Komisijai pagal Aprašo 11 punktą pateiktą pažymą ir atsižvelgdama į kitų valstybės ir savivaldybių įstaigų ir institucijų pateiktą medžiagą (informaciją).

Įvertinus bylos duomenis, nustatyta, jog Komisija, priimdama Sprendimą, iš esmės vadovavosi tik NVSC pažyma, kurioje konstatuota, jog darbo aplinkoje D. A neturėjo patvirtinto sąlyčio su COVID-19 liga sergančiu bendradarbiu, dėl sąlyčio nebuvo izoliuota. Taip pat konstatuota, kad D. A nebuvo identifikuota kaip turėjusi sąlytį su COVID-19 liga susirgusiais pacientais, tuo metu gydomais ligoninėje. NVSC pažymoje teigiama, kad nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. sausio 1 d. NVSC Vilniaus departamentas neatliko VŠĮ VMKL 2-ame gimdymo skyriuje operatyviosios visuomenės sveikatos saugos kontrolės, kad įvertintų infekcijų kontrolės reikalavimų laikymąsi. Tačiau šio skyriaus darbuotojai turėjo dėvėti ir dėvėjo I saugumo lygio asmens apsaugos priemonės, kas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. balandžio 7 d. sprendimo Nr. V-754 „Dėl asmeninės apsaugos priemonių naudojimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose pagal saugumo lygius“ nuostatas.

Komisija, priimdama Sprendimą, nurodė, jog D. A galimai turėjo kontaktą su viena sergančia paciente, tačiau jį laikė mažos rizikos kontaktu, konstatavo, kad ligoninėje buvo užtikrintos infekcijų kontrolės priemonės, tačiau teismas atkreipia dėmesį, kad Komisija vadovavosi išimtinai tik NVSC

pažyma, t. y. nėra duomenų, kad ji pati atliko savarankišką tyrimą ir atitinkamai įvertino surinktus duomenis, kurie iš esmės atspindi tam tikrus prieštaravimus ir netikslumus.

Iš bylos duomenų nustatyta, kad D. A 2020 m. gruodžio 23 d. lankėsi palatoje, kurioje gulėjo COVID-19 liga serganti pacientė Asta Sakalauskaitė. Iš VŠĮ VMKL 2021 m. liepos 27 d. rašto Nr. IS-818/21(2.32) nustatyta, jog ligoninės atstovas negalėjo paaiškinti, kiek laiko galėjo trukti šis kontaktas, tačiau pažymėta, kad jis galėjo būti trumpalaikis dėl ūkio reikalų tvarkytojos pareigose dirbusios D. A atliekamų pagrindinių funkcijų.

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-983 pakeistą Mirties susiejimo su darbu aprašo 2 punktą didelė rizika užsikrėsti (artimas kontaktas) apibrėžiama taip, kaip ji apibrėžiama 2020 m. balandžio 8 d. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (angl. *European centre for disease prevention and control*) techninėje ataskaitoje (antra atnaujinta ataskaita) „Sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimas. Asmenų, įskaitant sveikatos priežiūros darbuotojus, kurie turėjo sąlytį su COVID-19 užsikrėtusiais asmenimis, valdymas siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą Europos Sąjungoje“, kurį atsakovė pati pateikė į bylą, didelė rizika yra siejama su asmens bendravimu daugiau nei 15 minučių ir mažesniu nei dviejų metrų atstumu su COVID-19 sergančiu asmeniu, taip pat daugiau kaip 15 minučių buvimu uždaroje patalpoje ir pan.

Teismas, atsižvelgęs į šias aplinkybes, konstatuoja, kad nėra aišku, iš kokių duomenų atsakovė ir NVSC padarė išvadą, jog D. A turėjo trumpalaikį kontaktą su paciente A. Sakalauskaite, t. y. jokie duomenys nepagrindžia šios išvados.

Į bylą pateiktas VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų 2021 m. kovo 30 d. raštas Nr. SR-1688 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodoma, jog „Epidemiologinė anamnezė: pacientė užsikrėtė darbe, dirba Vilniaus miesto Antakalnio ligoninėje, kur buvo gydomi asmenys, sergantys COVID-19 infekcija“. Tačiau šios informacijos nei atsakovė, nei NVSC niekaip nevertino.

Taip pat į bylą pateiktos programėlėje „Viber“ bendroje darbuotojų grupėje atsiųstos žinutės, iš kurių matyti, jog gimdymo skyriaus darbuotojai buvo įspėti dėl jų skyriuje nustatytą COVID-19 atvejų tarp darbuotojų („R V, D K, slaug. pad. R B ir D (ukio reikalu tvarkytoja“ (kalba netaisyta)).

Pažymėtina, kad byloje pateikti darbuotojų grafikai, kurie, teismo nuomone, turėjo būti vertinami ir lyginami, t. y., ar tuo pat metu, kai dirbo D. A, dirbo ir R V, D K, R B, kadangi, kaip galima suprasti, šios darbuotojos buvo užsikrėtusios COVID-19 ir jų tarpusavio kontaktas su D. A Sprendime niekaip neatsispindi (nebuvo vertinamas).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 10 straipsnyje nurodyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodomas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, motyvai. Administraciniame sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta sprendimo apskundimo tvarka (VAI 10 straipsnio 5 dalies 7 punktas). Aiškindamas minėto įstatymo straipsnio (iki 2020 m. lapkričio 1 d. VAI 8 straipsnis) nuostatas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą (žr., pvz., 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A822-1440/14, 2014 m. kovo 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-839/14, 2009 m. kovo 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-420/2009). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., 2014 m. spalio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A602-827-14, 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-2197/2011). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai

darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (žr., pvz., 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A822-1440-14).

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, teismas konstatuoja, kad Sprendimas yra nepagrįstas ir neteisėtas, kadangi jis nėra aiškus, argumentuotas, taip pat priimtas remiantis Kompensacijų mokėjimo aprašo redakcija, kuri įsigaliojo tik 2021 m. balandžio 30 d., remiantis griežtesnėmis sąlygomis nei numato Įstatymas, be to, nustatyti tam tikri prieštaravimai vertinant ginčui reikšmingas aplinkybes, o kai kurios iš aplinkybių apskritai nebuvo vertinamos. Įvertinus tai, skundžiamas Sprendimas naikintinas (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Panaikinus Sprendimą, pareiškėja teismo prašo įpareigoti SAM iš naujo išnagrinėti jos 2021 m. kovo 3 d. prašymą dėl kompensacijos skyrimo, todėl, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, šis pareiškėjos skundo reikalavimas taip pat tenkintinas.

Konstatuotina, kad skundas tenkintinas visiškai (ABTĮ 88 straipsnio 2 punktas).

ABTĮ 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos šalies savo išlaidų atlyginimą.

Pareiškėja prašo priteisti patirtas bylinėjimosi išlaidas, t. y. 22,50 Eur žyminio mokesčio ir 1 494,35 Eur išlaidų advokato pagalbai apmokėti (471,90 Eur už skundo parengimą ir padavimą teismui, 629,20 Eur už patikslinto skundo parengimą ir padavimą teismui, 393,25 Eur už pasirengimą bylos nagrinėjimui (teismo posėdžiui) ir atstovavimą teisme).

Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, atsižvelgiant į Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimą, 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 (2015 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. 1R-77 redakcija, įsigaliojusi nuo 2015 m. kovo 20 d.) (toliau – ir Rekomendacijos) 7 punkte įtvirtinta, kad rekomenduojami priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teisinės paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių).

Teisinių paslaugų teikimo metu (skundas teismui pateiktas 2021 m. liepos 23 d.) užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje buvo atitinkamai 1 517,4 Eur (2021 m. I ketvirtis). Pagal Rekomendacijų 8.2 punktą, už ieškinį, priešieškinį, atsiliepimą į ieškinį ar priešieškinį taikomas 2,5 koeficientas. Įvertinus tai, kad už skundą prašoma priteisti 471,90 Eur, o ši suma neviršija nustatytos galimos sumos ($2,5 \times 1\,517,4 = 3\,793,5$ Eur), todėl ši suma priteistina.

Taip pat pareiškėja teikė teismui patikslintą skundą (2022 m. rugsėjo 9 d.), todėl įvertinus tai, kad prašoma priteisti suma 629,20 Eur neviršija nustatytos galimos sumos, ši suma priteistina.

Pareiškėja prašo priteisti 393,25 Eur už pasirengimą bylos nagrinėjimui (teismo posėdžiui) ir atstovavimą teisme). Šioje byloje teismo posėdis vyko 2022 m. spalio 26 d., jo trukmė 1 val. 2 min.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje suformuotas nuoseklus aiškinimas, kad pasirengimas teismo posėdžiui vertinamas kaip atstovavimo klientui teismo posėdyje sudedamasis elementas (žr., pvz., 2019 m. rugsėjo 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2463-662/2019).

Pagal Rekomendacijų 8.19 punktą už vieną teisinių konsultacijų, atstovavimo teisme, pasirengimo teismo ar parengiamajam posėdžiui valandą, dalyvavimo derybose dėl taikos sutarties sudarymo valandą ar asmens atstovavimo ikiteisminėse ginčų sprendimo institucijose, jeigu tas pats ginčas vėliau tapo teisiniu, valandą taikomas 0,1. Šiuo atveju vertinant išlaidas dėl pasirengimo ir atstovavimo teismo posėdyje (2022 m. spalio 26 d.), laikytina, kad tai yra viena paslauga – atstovavimas teismo posėdyje, jam taikomas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje buvo atitinkamai 1 780,5 Eur (2022 m. II ketvirtis). Atsižvelgiant į tai, kad maksimali prašoma suma už atstovavimą teismo posėdyje gali būti 178,05 Eur, o pareiškėjos prašoma suma viršija šią sumą, teismas daro išvadą, kad yra pagrindas priteisti maksimalią sumą, t. y. 178,05 Eur.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjai iš viso priteistina 1 301,65 Eur bylinėjimosi išlaidų (22,50 Eur žyminio mokesčio + 471,90 Eur + 629,20 Eur + 178,05 Eur).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 40 straipsniu, 85–87 straipsniais, 88 straipsnio 2 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi, teismas

nusprendžia:

Pareiškėjos B A patikslintą skundą patenkinti.

Panaikinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Komisijos sprendimui dėl kompensacijos ir (ar) draudimo išmokos mokėjimo priimti 2021 m. birželio 16 d. tyrimo protokolą Nr. (1.1.63E)-GSP-16 ir įpareigoti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją iš naujo išnagrinėti B A 2021 m. kovo 3 d. prašymą dėl kompensacijos skyrimo.

Priteisti iš atsakovės Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1 301,65 Eur (vieną tūkstantį tris šimtus vieną eurą ir 65 ct) bylinėjimosi išlaidų pareiškėjos B A naudai.

Sprendimas per 30 (tridešimt) kalendorinių dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėjai

Rūta Miliuvienė

Henrikas Sadauskas

Indrė Žvaigždiniene